

Punct de vedere cu privire la propunerea legislativă privind reținerea datelor generate sau prelucrate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului

Organizațiile semnatare ale prezentului document au arătat în repetate rânduri, inclusiv prin luări de poziție publice la nivelul Uniunii Europene, că Directiva Europeană 2006/24/EC privind păstrarea datelor de trafic informațional și implementarea sa în România constituie o încălcare flagrantă a dreptului la viață privată al cetățenilor

În România, decizia Curții Constituționale din 8 octombrie 2009 a declarat o lege similară cu prezenta propunere ca fiind **neconstituțională**. Argumentele Curții s-au bazat în principal pe **încălcarea dreptului la viață privată prin obligația general aplicabilă de a păstra date care sunt legate în mod direct de comunicațiile private ale tuturor cetățenilor**.

De asemenea, readucem în atenția aleșilor noștri faptul că intrarea în vigoare a Legii nr.298/2008 a fost primită într-un mod negativ de opinia publică și societatea civilă, culminând chiar cu proteste de stradă. Având în vedere evenimentele din acest început de an din România, nu credem ca avem nevoie de încă un motiv pentru a stârni nemulțumirea populației și mai ales a utilizatorilor de Internet, deja radicalizați de semnarea ACTA de către România.

Noua propunere legislativă aflată în dezbateră Camerei Deputaților nu doar că nu rezolvă problemele de neconstituționalitate, ci chiar **este o variantă mai periculoasă pentru drepturile cetățenilor**, cu o procedură vagă și neclară de acces la date. De asemenea, amintim că Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal a refuzat avizarea proiectului, **Senatul l-a respins în unanimitate de voturi**, iar **Guvernul României a refuzat să îl susțină public**.

Ca atare, **cerem tuturor deputaților să respingă această propunere legislativă, iar comisiilor desemnate pentru raportul în fond sau pentru aviz să propună respingerea sa**.

Cu privire la soluția pentru conflictul legat de neimplementarea directivei europene, amintim faptul că și alte state (Germania, Cehia, Cipru) au decizii similare din partea Curților Constituționale și reiterăm ideea că autoritățile române ar fi trebuit și încă trebuie să ia o

poziție publică cu privire la Directivă, afirmând în mod ferm necesitatea revizuirii acesteia în sensul respectării dreptului la viață privată al cetățenilor europeni. În contextul în care alte autorități din alte state (din care ultima ar fi Senatul olandez) au fost extrem de ferme în acest sens, România trebuie să ia o atitudine consecventă cu decizia Curții Constituționale și să militeze la nivel european pentru anularea Directivei.

Aveți atașat acestei poziții și o prezentare pe scurt a motivelor fundamentale pentru care considerăm că această propunere legislativă trebuie respinsă, **dar ne exprimăm disponibilitatea de a participa și la ședințele comisiilor Camerei Deputaților**, pentru explicitarea pe larg a acestora.

Semnatari:

Asociația pentru Tehnologie și Internet (ApTI)

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului – Comitetul Helsinki (APADOR-CH)

Activewatch – Agenția de Monitorizare a Presei

Asociația Națională a Internet Service Providerilor (ANISP)

Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI)

Organizația Română pentru Drepturile de Utilizator (ORDU)

Asociația Copyratul Român

Ceata - comunitate care sprijină programele libere și conținutul liber în societatea digitală românească

București, 9.02.2012

Propunerea legislativă privind reținerea datelor generate sau prelucrate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului îi obligă pe furnizori să rețină, pe o perioadă de 6 luni, datele de trafic, de localizare și de identificare ale utilizatorilor și să le pună la dispoziția organelor de urmărire penală, instanțelor de judecată și organelor de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale.

Propunerea legislativă prezintă o serie de probleme legate de:

- **Restrângerea drepturilor și libertăților cetățenești**

Datele reținute includ: identitatea inițiatorului și destinatarului unei comunicări, data, ora și durata unei comunicări, tipul de comunicare, echipamentul de comunicație folosit, locația echipamentului folosit. **Reținerea acestor date este de natură să afecteze exercitarea dreptului la viață privată, protecția datelor cu caracter personal și libertatea de exprimare întrucât :**

- combinate, aceste date pot oferi informații detaliate despre viața privată a individului;

- măsura de reținere a datelor se aplică tuturor utilizatorilor, în mod permanent, devenind astfel o regulă generală, și nu o excepție de la obligația respectării drepturilor cetățenești;

- reținerea datelor pentru toți utilizatorii îi transformă pe aceștia automat în persoane susceptibile de săvârșirea unor infracțiuni, fiind afectată astfel prezumția de nevinovăție;

- este afectat dreptul la viață privată nu doar al inițiatorului unei comunicări, ci și al destinatarului comunicării, acesta fiind identificat doar pentru că a fost contactat de către inițiatorul comunicării.

Limitarea acestor drepturi este permisă de către Constituție numai în cazul în care măsura este necesară și proporțională cu situația care a determinat-o. **Necesitatea**

măsurii nu a fost însă demonstrată cu date concrete, iar proporționalitatea nu este asigurată, întrucât reținerea datelor este permanentă și se aplică tuturor utilizatorilor.

- **Securitatea datelor reținute**

Datele reținute sunt date cu caracter sensibil și este necesară o protecție adecvată a lor față de o accesare ilegală.

Propunerea legislativă nu conține însă suficiente garanții pentru asigurarea securității acestor date pe durata stocării lor la nivelul furnizorilor, și nu abordează problema securității datelor în momentul transmiterii lor către organele competente sau pe durata stocării și utilizării.

- **Accesul la datele reținute**

Propunerea legislativă conține prevederi neclare, și, deci, interpretabile, referitoare la organele de stat care pot solicita accesul la datele reținute și la condițiile în care se poate realiza acest acces. Se pot crea astfel **premisele unor abuzuri din partea autorităților statului, în special a celor cu atribuții în domeniul securității naționale care nu sunt enumerate exhaustiv.**

Deși se menționează că organele competente utilizează datele reținute pentru prevenirea, cercetarea, descoperirea și urmărirea infracțiunilor grave, nu există nicio prevedere care să garanteze faptul că organele de stat nu pot solicita și utiliza datele și în alte scopuri.

- **Costuri suplimentare pentru furnizori și utilizatori**

Crearea și administrarea bazelor de date necesare pentru reținerea datelor presupun o serie de cheltuieli majore pentru furnizori, care cel mai probabil se vor reflecta în tarifele percepute utilizatorilor.

Este extrem de posibil să se producă și o distorsionare a pieței de comunicații, ca urmare a incapacității operatorilor mici și mijlocii de a suporta aceste cheltuieli.